#ÜhendatudTallinn

Reformierakond

ELUKESKKOND • PERED • EAKAD • HARIDUS • TERVISHOID

ÜHENDATUD TALLINN

HAABERSTI

KAJA KALLAS
Vaktsineerimine hoiab Eesti avatuna

SIRLIS SÕMER-KULL
Loodusega ühendatud linn

SUUR PLAAN?
Kuidas elu Haaberstis paremaks saab

RISTSÕNA
Võida toredaid auhindu

KRISTEN MICHAL

Paneme linna Sinu heaks tööle!

KRISTEN MICHAL

Tallinna linnapeakandidaat

KAJA KALLAS

Eesti Vabariigi peaminister

“Paremini hoitud lapsed ja vanavanemad. Paremini hoitud eesti keel ja kultuur.“

KAJA KALLAS: LÄHEME VALIMISTELE HEA HOOGA

Peaminister Kaja Kallase juhitud valitsus pole ametis olnud üheksat kuudki, aga üht-teist on sellest ajast juba ette näidata. Näiteks õnnestunud kriisijuhtimise tõttu helikiirusel kasvav majandus, kindlalt sadamasse tüüritud presidendivalimised ning igapäevane töö meie liitlassuhete tugevana hoidmisega. Eelmistel kohalikel valimistel Tallinnas kandideerinud peaminister keskendub sel korral riigijuhtimisele, ent erakonnajuhina on ta kohalike valimiste kampaaniasse kaasatud kõikjal Eestis.

Mis emotsiooniga läheb Reformierakond vastu kohalikele valimistele Tallinnas, Sinu kodulinnas?

Läheme valimistele üle Eesti hea hooga. Tallinn on nendel kohalikel valimistel eriti tähtis. Nagu ka viimastel riigikogu valimistel, on pealinnas meie ees valik, kas minna edasi või vajuda ajas tagasi.

Mis on Sinu jaoks valimiste kõige tähtsam teema?

Linna toimimine. See, kas linnas on tegelikult inimestel mugav elada, või on linn ajale jalgu jäänud ega käi arengutega kaasas. Meile Eestis on alati meeldinud ennast teistega võrrelda, aga tuleb mõelda: kas me võrdleme end nendega, kelle poole tahame püüelda, või lihtsalt nendega, kellest oleme paremad? Tallinn võistleb tööjõu pärast linnadega nagu Stockholm või Helsingi. Aga elukvaliteedi mõttes me millegipärast selles kaalukategoorias ei maadle.

Miks see nii on?

Ma arvan, et Tallinna areng on pikaks ajaks jäänud toppama seepärast, et siin on olnud Keskerakonna ainuvõim. Ainuvõim ei sunni sind arenema, arutama uusi mõtteid, uusi lahendusi. Kui me vaatame Tallinna linnajuhtimist, siis seal on aastakümneid olnud samad inimesed ja põhimõtted, nii et oleks väga imelik, kui nad järsku suure arenguhüppe teeksid. Seda on ka praegusest linnavalitsemisest näha, et paljud head uued ideed – olgu nendeks siis kaasav eelarve või lasteaia kohatasu kaotamine kriisi ajal – tulevad opositsioonist.

Reformierakonna Tallinna valimisprogrammis "Ühendatud Tallinn" on tähtis idee, et linnaruum peab olema turvaline kõigile, nii 8- kui ka 80-aastastele. Kuidas sellega praegu on?

No selles osas on kõvasti arenguruumi. Kui ilm lubab, siis püüan sõita tööle rattaga ja ausalt öeldes on seis see, et kui sa just mööda kõnniteid ei sõida, siis on pidevalt tunne, et võid surma saada. Kui jälle sõidad mööda kõnniteid, siis on need inimesed pahased, kes jala käivad. Asja teevad veel segasemaks kõnniteedele hoogtöö korras maha värvitud punased "rattateed" – tegelikult peaks korralik jalgrattatee olema eraldatud nii jalakäijatest kui ka autodest. Kõrged äärekivid on suur probleem ja siis on teel mingid arusaamatud veetorud, mis tunduvad ka jalgratturile ohtlikud. Selliseid väiksemaid möödapanekuid on väga palju. Aga kõige tähtsam on ikkagi see, et jalgrattaga pole tegelikult kusagil liikuda.

Valitsuse üks tähtsamaid teemasid sel aastal on olnud vaktsineerimine. Kuidas Tallinna linn siin hakkama on saanud?

Oleneb, millega võrrelda. Kui me vaatame näiteks kahte suuremat linna, siis on ilmselge, et Tartu on vaktsineerimisega paremini toime tulnud ja Tallinn ei ole siin väga palju pingutanud. Tartus on praegu (augusti lõpus) vaktsineeritud 72% täisealistest, Tallinnas 59%. Tartu on just omavalitsuse tasandil otsinud innovaatilisi lahendusi, mõelnud nii-öelda kastist välja, töötanud kaasa. Tallinna on pidanud pikalt paluma, pluss Tallinn ei ole kasutanud oma meediavõimalusi, et inimesi tegelikult vaktsineerima ärgitada. Tartu on aru saanud, et selleks, et linnas oleks kõigil turvaline ja me saaksime koolid ja muud asutused avatuna hoida, peab kohalik omavalitsus ka pingutama, sest need on enda inimesed.

Mis Tallinna koolisüsteemiga peale peaks hakkama?

On teada, et Tallinnas on väga palju vanemaid, kes tahaksid oma lapsed panna eestikeelsetesse lasteaedadesse ja koolidesse, aga neid võimalusi lihtsalt ei ole nii palju, kui peaks. Seetõttu on ülivajalik, et eesti keeles hakataks õpetama juba lasteaias, et vajadus teises keeles kooliharidust anda oleks väiksem. Samas peab säilima võimalus süvendatult õppida vene keelt ja kultuuri, nii nagu on süvendatult võimalus õppida näiteks prantsuse keelt ja kultuuri. Alustada tuleks just lasteaiast, sest selles vanuses lapsed imavad keelt endasse nagu käsnad. Mu enda laps käis Belgias prantsuskeelses lasteaias ja sai keele selgeks poole aastaga.

Teine asi haridusega Tallinnas on see, et me arvame, et ühtne eestikeelne haridussüsteem peaks olema algusest peale tasuta. See tähendab, et Tallinnas võiks kaotada lasteaia kohatasu, nagu mitmel pool Eestis on juba tehtud. Põhikool, keskkool ja ülikool on meil tasuta, ei ole loogiline, et alushariduse eest tuleb maksta. Tallinnas on meil meeskond ka välja arvutanud, et linna eelarve piires ei oleks see mingi probleem.

Meie kampaania põhisõnum on "Paremini hoitud Eesti". Kuidas Sa seda lahti mõtestad?

Mõtlen oma igapäevatöös, olgu siis kriisijuhtimises või suhtluses teiste riigijuhtidega, kuidas Eestit kõige paremal võimalikul viisil hoida, et meil oleks ka tulevikus see väike äge riik, mille üle uhkust tunneme. Paremini hoitud Eesti on paremini hoitud maksumaksja rahakott. Paremini hoitud majandus. Paremini hoitud loodus. Paremini hoitud lapsed ja vanavanemad. Paremini hoitud eesti keel ja kultuur. Meil läheb üle Eesti valimistele vastu 53 nimekirja ja 1207 kandidaati, kelle südames on just seesama soov oma kodukohta paremini hoida.

AINUVÕIM ON KULUNUD, INIMESED VÄÄRIVAD LINNA, MIS TÖÖTAB NENDE HEAKS

KRISTEN MICHAL

Tallinna linnapeakandidaat

Kristen on sirgjooneline ja lõikava huumoriga, ütlevad teda tundvad inimesed. Temas on ühendatud soe süda tulevikku näitava kompassiga. Koroonakriisi ja kõigile pealesunnitud eralduse aega kasutas ta oma meeskonna ja asjatundjatega, et panna kokku põhjalik plaan, kuidas Tallinnas asjad korda teha.

Ühendatud Tallinna programm toob Kristeni meeskonna nägemuses kokku pealinna erinevad piirkonnad, põlvkonnad ja liikumisviisid. Plaani fookuses on lastega perede ja eakate hea käekäik, ettevõtlike tööinimeste huvide kaitse ning linnaruumi kujundamine koduks, selliseks mis on põnev ja turvaline, kus lapsed saavad ise liikuma ning rohelus vaheldub uute tehnoloogiatega ja põnevate võimalustega.

Teadlaste kirjeldusel on Tallinn Euroopas üks kiireimini segregeeruv ehk lõhestuv pealinn. Lõhestumine on kahjulik linna ja Eesti inimeste tulevikule. See pärsib väikeriigi majandusväljavaateid, noorte tulevikku ning piirab igaühe võimalusi paremini elada. Lõhestumise nõiaringi saab lõhkuda. Aastakümneid süvenenud probleemide lahti harutamine algab linnavalituse hoiaku muutmisest ning hea riigikeelse haridusega algusest, lasteaiast.

„Meil on kaks teed – kas selline maailm, kus osa elab järjest suuremas eraldatuses teistest. Või linn kus jõukuse kasv tõstab igaühe elustandardit, tänavaruum on kaasaegne, rohelus kasvab ja uued tehnoloogiad ja ettevõtmised on osa Tallinna DNAst. Minu valik on see mis linnakodanikele parem – ühendatud Tallinn," rõhutab Kristen.

"Igaüks meist on eriline. Samamoodi on omanäoline ka iga asum ja kodupaik. Aga mida soovime muuta? Võimestame tugevusi, mitte ei sunni kõike ja kõiki ühetaoliseks keskmiseks raamidesse," sõnab Michal. "Soovime luua ühendatud pealinna, milles oleme koos tugevamad kui igaüks eraldi."

Linnakodaniku pikem, kvaliteetsem ja tervem elu paremas keskkonnas

Reformierakonna plaan ühendab ruumis linnaosad ning Tallinna Eestiga ja Eesti maailmaga. "Ühendada tuleb kõiki – inimesi omavahel, et keegi ei peaks olema üksik. Linna ühendame loodusega, tehiskeskkonna säästliku eluga ja linnaruumi aktiivse toimetamise võimalustega," selgitab ta.

Michal ütleb, et Tallinnas ei tohi enam edasi minna nii, et kõigil on linnatänaval ebamugav. "Liiklejaid peavad olema liitlased easõbralikus tänavaruumis. Ise ja turvaliselt peavad saama liikuda nii 8- kui 80-aastane ning eluks olulisim peab olema 15-20 minuti liikumise kaugusel. See hoiab laste tervist ja vähendab märgatavalt pere kulusid sunnitud sõitudele ja neist tulevat ummikus istumise aega. Tervis lastele liikumisest, emale ja isale jääb rohkem aega endale ja perele rohkem raha kätte – see plaan on hea kõigile linnakodanikele" lausub Kristen.

Andrus Ansip

Kristen on hästi organiseeritud ja suure töövõimega. Kiire reaktsiooniga ja oskab aega kasutada. Eestimeelne mees, kellest on Tallinnas palju kasu. Soovitan kindlalt!

Reformierakond

Reformierakond

PAREMINI HOITUD TALLINN

LASTEAIA KOHATASU KAOTAMINE JA HEA EESTIKEELNE HARIDUSE ALGUSEST

Lasteaia kohatasu kaotamise eest seisavad oravad juba aastaid. Kriisiajal õnnestus see kahel korral läbi suruda Tallinnas, aga ka Tartus ja mujal. Meerikandidaadi soov on lahendus püsivaks muuta, et aidata lastega peresid.

”Alushariduse eest makstav 71 eurot kuus ja 854 eurot aastas on suur raha, mis perele ära kulub. Kahe lapsega rohkem kui 1700 eurot. Kui haridus on ühtne, olgu ka kohatasuga sama printsiip. Põhikoolis, gümnaasiumis ega kõrgkoolis seda pole, mis peaks lasteaias siis kohatasu olema? Ei peagi, Tallinn kulutab raha mujale ja laseb lastega peredel arve maksta. Kuid nii see olema ei pea, meie plaan on selge, meie tulles kohatasu kaob,” selgitab Kristen Ta lisab, et riigikeelne haridus peab Tallinnas algama algusest lasteaiast, nagu tahab rohkem kui 70% vanematest.

Meie eakate heaolu, pikem ja aktiivsem elu

Ühendatud Tallinna programmi luues otsiti pikalt vastust küsimusele, mida saaks üks suur linn teha, et meie ja meie isademad vanemaks jäädes elaksid tervemana, sotsiaalselt aktiivsemana ning kauem. 60-70 aastastest naistest elab üksi iga kolmas ja 80 alates juba pooled. Mida saab pealinn teha? Vastusena sündis aktiivsuskonto, mis olemuselt on aeg iseendale.

“Aktiivsuskonto A+ tähendab, et igal vanaduspensionäril Tallinnas on 200 lisaeurot aastas oma isikustatud kontol linnas, ning teenusepakkuja juurde minnes saab seda kasutada. Ujulas, teatris, Eesti ajakirjanduse tellimisel ja paljuks muuks ka näiteks taastavateks ja toetavateks teenusteks,” kirjeldab Michal.

Tema sõnul on aktiivsuskonto parempoolne lahendus mis lisaks sellele, et aitab meie inimestel kauem ja aktiivselt elada, töötaks pihta saanud majandusektorite taastamisel palju paremini, kui mistahes toetusprogramm. “Reaalne konkurents kliendile, pakkumised on palju lähedasem turuolukorrale, kui mistahes ruutmeetrite mõõtmine või bürokraadi valik. Seega töötab see kahte pidi – meie vanemad saavad olla aktiivsemad, tervemad ja aitame ka sektoreid, kus olnud raske piirangute ajal,“ sõnab Kristen Michal

Ettevõtliku inimese pealinn ja kiire asjaajamine

Ettevõtlikele inimestele loob Reformierakond Tallinna asutustes rohelise koridori. Linna töökultuur ei tohi pärssida uute lahenduste sündimist, vastused peavad olema kiired ja asjalikud. “Tänane Tallinna kultuur viib ettevõtja bürokraatiakadalippu, kust tee leidmiseks ilmuvad veidi õlise naeratusega tegelased. See lõppeb, kui asjaajamine on lihtne, reeglipärane ja kultuurina lahendusi otsiv.”

Meie visioonis räägitakse olulisemad otsused esindusorganisatsioonidega enne läbi ning linnale luuaks partnerluskogu, kes annab korra poole aasta kohta hinnangu mis edeneb ja kus kidub. Kus asjad ei liigu, tuleb juured alla võtnud tegelastel maksumaksja palgalt lahkuda.

Suured plaanid on tihti teoks saanud

Pealinna planeerimine ja arendamine peab samuti muutuma. „Meil on korralikud arenguplaanid, muutused näiteks hariduses ja demograafias on ette teada. Aga ikkagi on linn pidevalt üllatunud, kui peale suurarendus valmimist sinna kolivad inimesed tahaks kodukandis vaba aega veeta. Planeerime linna 5, 15 ja 50 aastat ette, nii igaühel teada mis on tema kodukandi muutused ja tulevik linnas. Lisaks saab linnaruum loodusega kokku kõlama, ühendatud,“ võtab Michal kokku oravate valitsemise mõned põhipunktid.

> “Ehitame Tallinna-Helsingi tunneli“

2015. aastast kuni 2016. aasta lõpuni oli Kristen Michal Vabariigi Valitsuse liige, majandus- ja taristuminister. Ta peab väga oluliseks seda, et sai olla minister, kelle ajal jõudsid eelarvesse kaua oodatud Haabersti ja Russalka ristmikud ning Gonsiori tänava laiendus. Need olid läbimurded, mida Tallinna inimesed pikalt ootasid.

Ajalukku läheb ka Tallinn-Tartu maantee neljarajaliseks ehitamine Mäoni. See on vaba Eesti ajaloo suurim teetaristu ehitus, mis algas 2017. aastal ning mille maksumus on 170 miljonit eurot. Selle tulemusel saab Tartu Tallinnale viis kilomeetrit lähemale, sõiduaega hoitakse kokku kümme minutit ja tõusevad nii liiklusohutus kui sõidukiirus.

Ministrina oli Kristen Eesti rahvusliku lennukompanii Nordica asutaja ning koostöös ettevõtjatega sündis toona nullbürokraatia visioon.

Ivi Eenmaa

„Kristen oskab kinni haarata uuest ja edasiviivast, kuid alati on talle olnud auasjaks ajalooliste traditsioonide hoidmine ning edasiviimine."

Eerik-Niiles Kross

Kui keegi on üldse võimeline viima Tallinna valitsemises läbi muutused, mis kindlustavad, et Eesti riigi ja rahva huvid on kaitstud, siis on see Kristen Michal.

Reformierakond

PAREMINI HOITUD HAABERSTI

LAPSEPÕLVE KODUKOHT ON ENDISELT SÜDAMES

“Haabersti on ilus roheline linnaosa ja üks väheseid, kus on nii tiik, järv kui ka meri. Selle südame ehk Väike-Õismäe ümber koonduvad vägagi eriilmelised asumid, nagu Kakumäe ja Tiskre, Mustjõe ja Astangu, Pärnaõue ja Harku järve ümbrus ning rajatav Pikaliiva. Tean hästi, et kõigil neist on oma nägu, vajadused ja probleemid,” räägib Kristen.

Ta on ise Õismäelt pärit, seal lasteaias ja koolis käinud ning seal 30 aastat elanud. „Õismäe meeldib mulle. Palju rohelust, ükski koht ei ole jalutamiseks liiga kaugel ning sportimisvõimalused on lastele head. Minu lapsepõlves oli põhikohaks hoov või Õismäe tiigi ümbrus, kus sai joosta, suusatada, kelgutada. Jalgpalliväljakutel ja hoovides sai alati palli taguda, vahel ka Harku radadele suusatama minna või sõpradega bussiga Kakumäele ujuma sõita,“ meenutab ta kodukanti.

Lähedased kingivad turvatunde ja kindla tagala

Kristeni jaoks on inimsuhted tähtsad ja peaksid olema alati esikohal. Tal on soe mälestus sellest, kuidas tema vanemad viisid lapsi igale poole, kuhu tollal oli võimalus reisida. “Üritan nüüd isegi samast loogikast lähtuda ja oma lastega ringi rännata, kui on võimalust,” räägib Michal. Ta on oma kolmelt poejat kõige enam õppinud kannatlikkust, rõõmu ja kindlasti saanud ka uut sõnavara. “Kolme lapsega on just kannatlikkus hinnas olev voorus. Loodan, et olen selles arenenud. Käskimise asemel aitab sihile saada selgitamine.“

Kristen lõõgastub trenni tehes ja raamatuid lugedes. Just sport on tema elus pingete maandaja number üks. “Trennis ma tööle ei mõtle, mängin tennist või käin jõusaalis. Sõidan rattaga, vanasti ka ujusin rohkem,” ütleb ta. Lapsepõlvest saadik on jäänud tema püsivaks harrastuseks kalapüük. Ja kalamehelugudele omaselt olla püütud kalad suured.

> “Pensionärile Aktiivsuskontoga 200 lisaeurot aastas“

Michal hindab loodust ja tunnetab, et sellel on uskumatu vägi. “Lähed metsa või järve äärde ja kõik tööalane on hetkega unustatud,” mõtiskleb ta. Kui vaadata kaugesse tulevikku, siis ideaalis elaks Kristen 30 aasta pärast maamajas järve ääres, mille keskele viib laudtee, kus mõnusalt kala püüda ja elu üle mõtiskleda. Ehk on siis ka hea tagasi vaadata ja tõdeda, et tallinlastel ongi väärikas linn, mis töötab nende heaks.

Urmas Paet

„Olen täiesti kindel, et temast saaks sisuline ja tugev Tallinna linnapea, kellele läheb siinne edasine arengulugu vägagi korda."

Kristen Michali mõttemaailma on kõvasti sisse juurdunud ühe õpetaja tsitaat koolipõlvest: “Kui midagi teha, siis korralikult!“. See pakub sisemist motivatsiooni, mille tõttu tahab ta Tallinnale paremat juhtimist ja on valmis selle nimelt nimel tööd tegema.

Katrin Karisma

Kristen on korralik ja konkreetne noormees. Tark paistab ka. Oma peret ta hoiab ja suitsu ei tee. Mis sa hing veel tahta võid?

Yoko Alender

„Oleme koos Kristeniga arendanud Tallinna suurt visiooni – kaasaegne, ühendatud, parema linnaruumi, parema elukvaliteediga pealinn."

Linnapeakandidaadi elulugu

Kristen Michal (46) on kolme poja isa, kaitseväe reservohvitser ja erialalt jurist, kes juhib oma kodulinnas Reformierakonna meeskonda. Ta juhib Reformierakonna Tallinna piirkonda ning on Tallinna Linnavolikogu aseesimees. Kristenil on kogemus tööst majandus- ja taristuministri ning justiitsministrina. Ta on olnud Eesti riigi juhtimises üks tegijate hulgas, hoides üksiti nii parempoolselt liberaalset kui rahvuslikku joont.

Heidy Purga

"Kristenil on kindel ja kaugeleulatuv visioon Tallinnast. Ja pole mitte vähemoluline, et ka väga hea huumorisoon."

SIRLIS SÕMER-KULL

sotsiaal- ja töövaldkonna arendaja

LOODUSEGA ÜHENDATUD LINN

Ma olen sündinud maal, täpsemalt Kesk-Eestis, ja elanud Tartus ülikooliõpingute ajal. Üle kahekümne aasta tagasi asusin elama Tallinna. Näinud elu nii kesklinnas kui ka Lasnamäel, asusin 15 aastat tagasi elama Kakumäele. Haabersti on linnaosa, kus on põimunud nii maa- kui ka linnakeskkond, kus on mõnus ja kodune elada.

Olen kasvanud üles viielapselises peres ning ise olen praegu vanem kahele lapsele. Minu ema oli õpetaja, kes pidas väga oluliseks laste arenguvõimalusi. Käivitas huviringe ja hoolitses selle eest, et lapsed saaksid õppida muusikakoolis, käia teatris, teha sporti, hoolitseda loomade ja looduse eest ning viia ellu oma unistusi. Jälgin samu põhimõtteid ja elan kaasa oma lastele nende unistuste täitumise teel. Haabersti on kiiresti kasvav ja laienev piirkond. Lasteaed, kool ja huvitegevused peaksid olema lastele kodu lähedal kättesaadavad, et vanemad ei kulutaks tunde transporditeenuse osutamisele või lapsed veetma olulise osa päevast bussis.

Ajendatuna ema tööst sai minu unistuseks õppida eripedagoogiks, lisaks asusin Tartu ülikoolis õppima sotsiaaltööd. Sotsiaalsed väärtused ja töö inimeste heaks on kandnud mind läbi elu. Omandasin eripedagoogi kutse ja jõudsin sotsiaaltöös magistrikraadini, elu jooksul on tulnud juurde õppida veel õigus- ja majandusteadust.

Ühiskonnas koht kõigile

Noore inimesena alustasin oma töökarjääri vabatahtlikuna, külastades abivajajatest eakaid, psüühilise erivajadusega inimesi, raskelt haigeid noori või keerulise peretaustaga lapsi. 90ndate lõpus juhtisin suurprojekti, mille eesmärk oli vaimse tervise probleemidega inimestele kogukonnas iseseisva elamise võimaluste loomine. Tolle aja ühiskonnas oli see midagi ennekuulmatut, sest vähegi erinevad inimesed olid üldjuhul ühiskonnast eraldatud. Tekkis väga tugev vastuseis, kuid tänaseks on juba iseenesestmõistetav elada, õppida, töötada koos nii füüsilise kui ka vaimse tervise raskustega inimestega. Minu jaoks on oluline, et ühiskonnas oleks koht kõigile sõltumata nende erilisusest.

Olen pikalt töötanud sotsiaalministeeriumis hoolekande valdkonna juhina, viimased seitse aastat töötukassas töövõimereformi rakendamise ühe eestvedajana. Minu arvates töövõimereformi kõige suurem mõju on suhtumiste ja hoiakute muutus – enam ei tundu kummalisena, kui töökollektiiviga liitub pime, kurt, ratastooli kasutaja või ilmselgete vaimse tervise raskustega inimene.

Praegu töötab tööealistest vähenenud töövõimega inimestest veidi üle poole. Mis aga tähendab, et teise poole moodustavad kümned tuhanded tööeas inimesed, kes ei saa oma erivajaduse tõttu töötada ega osaleda aktiivselt ühiskonnaelus. Nad vajaksid juurdepääsetavat linnaruumi ja transporti, isiklikku abistajat, tugiisikut, viipekeeltõlki, et käia tööl, poes või teatris. Võimalust elada kogukonnas toetatud elamises hooldekodu asemel.

Terve ja tegus elu

Praegu on tuhanded inimesed tööturult eemal, kuna nad peavad hooldama oma abi vajavat ema, isa, last või muud pereliiget. Töötav inimene võiks südamerahus käia tööl, nii et ta ei peaks muretsema oma hooldust vajava pereliikme pärast. Pereliiget toetavad professionaalsed sotsiaal- ja tervishoiuteenuse osutajad, kodu on kohandatud ja võimaldab hooldust vajaval pereliikmel võimalikult kaua seal elada.

Inimesed, kes on vajanud abi tervishoiust või sotsiaalvaldkonnast, teavad, kui keeruline on aru saada, kuhu pöörduda, kellega võtta ühendust, kes tegeleb millega. Tuleb kulutada tunde, kõndides, paber näpus, ühe ukse tagant teise taha. Me vajame lähenemist, kus kõige keskmes on inimene ja erinevad valdkonnad inimese ümber suhtlevad omavahel, moodustades ühtse terviku. Sotsiaal- ja tervishoiuteenuseid ühendav tervisekeskus füüsiliselt, kuid eelkõige virtuaalne digikeskus, kuhu inimene saab siseneda oma kodus olles ja kus spetsialistid vahetavad omavahel infot, pakkudes inimesele terviklahendusi töö, tervise või sotsiaalsete murede korral.

Näiteks tabab inimest insult, mille tõttu on kahjustatud tema ühe kehapoole liikumine. Ta võib vajada taastusravi tervishoiust, liikumise abivahendit riiklikust sotsiaalsüsteemist, eritransporti ja kodu kohandamist kohalikust omavalitsusest. Hoolimata piirangutest võib ta siiski olla võimeline töötama, vajades töökoha kohandamist või ka ümberõppe võimalusi töötukassast. Saime kokku neli erinevat institutsiooni, kelle vahel peab keerulises olukorras inimene praegu ekslema. Tulevikus võiks inimesel olla kontakt ühe töötajaga (nt pereõde või ka KOV-i sotsiaaltöötaja), kes nõustab ja pakub tuge. Inimese asemel liiguvad tema nõusolekul erinevate ametite vahel ainult andmed ja teenused jõuavad inimeseni ise.

Sotsiaalala töötajate kutseorganisatsiooni ühe eestvedajana pean oluliseks, et kõik need töötajad, kes kohalikus omavalitsuses vahetult inimestele teenuseid osutavad (nt hooldajad, isiklikud abistajad, tugiisikud, sotsiaaltöötajad jt), peavad saama väärilist palka.

Olen kasvanud külakogukonnas. Arvan, et linnakogukond ei peaks erinema ühtehoidvast ja toetavast külakogukonnast. Asumifondi loomisega on võimalik tugevdada linnakogukondi, inimesed saavad võtta ise vastutuse ja ise otsustada oma lähiümbruse oluliste küsimuste üle. Tugev kogukond märkab ja hoolitseb oma inimeste eest ning vähendab lõhestumist ning tõrjutust.

Ma usun, et aktiivne ja tervislik eluviis säästab või vähemalt lükkab edasi vajaduse sõltuda tervishoiust või vajada hooldusabi. Iseenda aktiivsuse eest saavad kõik täna hoolitseda, kuid linn saab läbi linnaruumi kujundamise ja toetusmeetmete loomise sellele oluliselt kaasa aidata. Aktiivsuskonto loob head võimalused eakatele tervislikeks eluviisideks ning kultuuri nautimiseks, aga samavõrd olulisena hoiab inimesi tegusa ja vaimu erksana.

Pean oluliseks seista selle eest, et haabersti oleks loodusega ühendatud linn.

Tallinnast ei tohiks saada linn, kus looduse nautimiseks peab linnakodanik sõitma bussiga Viru rappa. Looduslik mitmekesisus, rohealad, jalutamise ja sportimise võimalused ja värske õhk peaks tervitama igaüht koduukse ees sõltumata, kas elada kortermajas Õismäel või eramajas Kakumäe tipus. Minu pere on suur loomaarmastaja, meil kasvavad kalad, jänes ja koer. Loodusega ühendatud turvalises linnas saab laps minna jänese või koeraga parki jalutama ilma, et „hunt“ teda ründaks või Kakumäe pankrannik jalge alt ära kaoks.

Miks ma olen astunud kohalike valimiste keerisesse? Lisaks põhitööle tegutsen mentori ja juhtimise *coach*'ina, aidates inimestel seada ja saavutada kõrgemaid eesmärke, kui nad oma mugavustsoonis iial oleks ette kujutanud. Ma arvan, et ka kohalik elu, eelkõige sotsiaalvaldkond, on jäänud kinni mugavustsooni ja vajaks juba ammu suuremat arenguhüpet. Haabersti inimesed vajavad seda.

> **Ma pean oluliseks, et iga inimene saaks elada võimalikult kaua tervelt ja tegusalt ning oleks vajadusel toetatud**

LEMBIT KOLK

K-komando asutaja, endine treener-pedagoog

MÄRGAKEM ABIVAJAJAID!

Juba ühe terve valimisperioodi jooksul puudub Haabersti linnaosas ülevaade piirkonna abivajajatest. Linnaosa juurest kaotati alaealiste asjade komisjonid ja viidi kusagile kaugele. Pole arutatud puuetega laste probleeme ega nende vajadusi. Puudub ülevaade abi vajavate eakate kohta, mis annab võimaluse ka igasugustele petturitele (Liis Haavelitele) kontrollimatut teenust pakkuda. Maksuameti silmad niisuguste teenusepakkujateni ei ulatu. Näeme selliseid juhtumeid vaid televisiooni vahendusel, kui inimene on viimases hädas abi saamiseks avalikkuse poole pöördunud.

Nii see ei tohiks olla, sest kuhu jääb siis ennetustöö? Kõik pakutavad teenused peaksid linnaosakogust läbi käima ja ülevaate probleemidest selles töös peaksid andma selleks palgatud ametnikud. Linnaosakogu on koht, kust teave läheb laiali kogu linnaosale. Sinna saavad valitud mitmesuguste elualade tublid inimesed, kes näevad inimeste muresid ja probleeme kohapeal. Kui neile lisada arutelud koos ametnikega linnaosakogu korralistel istungitel, jõuamegi ühiselt abivajajatele kõige lähemale.

Laste ja puuetega laste vanemad ning vanureid hooldavad tööealised inimesed peaksid saama ennast pühendada oma põhitööle, milleks nad on hariduse omandanud. Neil ei peaks olema liigseid muresid laste ohutult kooli ja sealt kojusaamise pärast. Nad ei peaks muretsema oma abi vajavate vanemate elu ja hoolduse ning tugiteenuste pärast, kui see on antud professionaalsete abistajate kätte. See ongi linnaosa töötajate ja sinna toeks valitud tublide linnaosakogu liikmete ühise töö tulemus ja mõte. Teeme seda tööd ikka ühiselt ja südamega!

MIDA TALLINNAS

PAREMINI HOITUD PERED

- Kaotame lasteaia kohatasu. Võit perele = 854 eurot aastas lapse kohta.
- Kvaliteetne eestikeelne haridus lasteaiast alates.
- Pealinn toetab huviharidust ja sporditreeninguid 300 euroga aastas iga lapse kohta lähtuvalt lapse enda valikust ning sõltumata tema vanusest.
- Kodulähedane kool annab kvaliteetse hariduse. E-õppega loome täiesti uusi võimalusi, et iga koolilaps saaks kuulata aineid parimatelt õpetajatelt.
- Linnatänavad ja -ruum, kus lapsed saavad ise turvaliselt liikuda. Vanemad ei pea kulutama aega ega raha sunnitud sõitudele, ummikud vähenevad ja laste tervis paraneb.
- Loome igale 6.–8. klassi õpilasele koolivaheajaks malevavõimaluse, tagamaks töökogemuse ja kvaliteetse ajakasutuse.

PAREMINI HOITUD PENSIONÄRID

- Loome aktiivsuskonto A+, misläbi saab iga Tallinna pensionär aastas 200 lisaeurot aktiivseteks tegevusteks.
- Rajame koostöös riigi ja erasektoriga igasse linnaosasse kvaliteetsed eakate teenusmajad.
- Linnaruum, kus eakad pääsevad ise ohutult vajalike teenuste juurde.
- Jätkame igal aastal pensionäride rahalist toetamist 125 euroga.

PAREMINI HOITUD LINNARUUM

- Turvaline ja tänapäevane tänavaruum. Ei ühtegi liiklussurma ning turvalisus nii 8- kui ka 80-aastaste jaoks.
- Palju omanäolisi asumikeskusi, kus kõik linnaelanikule tähtsad teenused asuvad jalgsi või rattaga 15 minuti kaugusel.
- Puhas, kiire, andmepõhiselt liikuv ja moodne ühistransport, mis vähendab ummikuid ja säästab pere auto peale kuluvat raha.
- Auto või lausa kahe omamine pole pealesunnitud kulu, ulatudes ligi 30%-ni pere eelarvest.
- 21. sajandi reaalajas andmetel toimiv linn, mis ennetab linnakodanike vajadusi sündmuste puhul, aitab vähendada liikuvusprobleeme ning tehisintellekti abil paremat elukvaliteeti luua.

PAREM LINNAJUHTIMINE

- Linna juhitakse ausalt, asjatundlikult ja efektiivselt.
- Võtame esimese pealinnana Euroopas kasutusele Open Govi e-eelarve, kus kogu maksumaksja raha kasutamine on kõigile reaalajas jälgitav.
- Otsuste tegemine on pealinnas selge ja kiire.
- Juhid valitakse konkurssidel ning linna kommunaalteenused on korraldatud efektiivselt, läbipaistvalt ja taskukohaselt.
- Pealinn tegeleb pidevalt ja süsteemselt korruptsioonitõrjega.

TEHA SOOVIME?

PAREMINI HOITUD TERVIS

- Loome igasse linnaosasse valveperearstikeskused, mis on avatud tööpäeva õhtuti.
- Tagame nädalavahetustel perearstiteenuse kättesaadavuse vähemalt ühes kogu linna teenindavas perearstikeskuses.
- Rajame uue Tallinna Haigla ning arendame seda koostöös PERH-i, erasektori ning arhitektide ja linnaplaneerijatega.

PAREMINI HOITUD ETTEVÕTLIKKUS

- Linn julgustab ette võtma ja on ettevõtjale partneriks nii heal kui ka keerukamal ajal.
- Kui tehakse tähtsamaid juhtimisotsuseid, mis puudutavad erinevaid majandusvaldkondi, küsib linn arvamust suurimatelt ettevõtlusorganisatsioonidelt ja alaliitudelt.
- Loome Tallinnas regulatsioonideta liivakasti põhimõtte ehk aitame koos katsetada, õppida, eksida ja uuesti alustada.
- Ettevõtlikele inimestele tuleb linnaasutustes roheline koridor. See tähendab, et linna otsustajad annavad kiired ja selged vastused ning koos ettevõtjatega sünnib linna tegusid hindav ja tagasisidestav partnerkogu.
- Linnakodanikele ja külalistele turvalise õhtuse ja öise linnaelu korraldamiseks luuakse öölinnapea roll.
- Toetame Tallinna-Helsingi tunneli uuringute ja eriplaneeringu algatamist, et leida püsiühenduse rajamiseks täpsemad võimalused ja ehituslikud lahendused.

PEREDPENSIONÄRIDLINNARUUMTERVISETTEVÕTLIKKUSLINNAJUHTIMINE

TÕNU PEIT

Kapteni kohviku peremees, kogukonnaaktivist

KAKUMÄELE OMA KOOL!

Sisenesin poliitikasse vahetult enne 2017. a KOV-i valimisi, tookord parteituna. Olin sukeldunud aktiivselt kogukonnaellu. Minu valimisprogrammis oli mitu punkti, mis parandaks kakumäelaste elu ja see läks inimestele korda. Oma 354 häälega sain Haaberstis 11. tulemuse. Võin öelda, et üleüldse ja siiamaani on kakumäelastel üks oluline teema – see on kodulähedane kool.

Kuigi ka toonane keskerakondlasest linnaosavanem tegi tööd kooli saamise nimel, seda Keskerakonna valimisprogrammi ei lisatud. Mina volikogusse ei saanud, aga töö kooli saamise nimel käis edasi. Peale kohaliku aktiivi leidsin mõttekaaslasi ka tegevpoliitikute hulgas. Edastasime linnajuhtidele järelepärimise, et miks piirkond, kus on mitu koolitäit lapsi, ei vääri oma kooli? Ja tuli vastus abilinnapealt: mujal on koole rohkem vaja, mingit kooli Kakumäele lähiajal ei tule.

Me teame, et lakkamatult tilkuv vesi teeb kivisse augu. Liitusin Reformierakonnaga ja minu esimene soov oli, et Kakumäe kool saaks järgmiste KOV-i valimiste programmi lisatud. Kui olime juba alustanud oma valimisprogrammi tutvustamisega, kuhu oli lisatud ka Kakumäe kool, tuli sama lubadusega välja ka hiljuti koolist keeldunud kohalik võim. Seda küll väga ettevaatlikult, plaaniga alustada projekteerimist alles 2024. aastal.

Lõpuks võidavad kõik, ükskõik kuidas ka valimised ei lähe, me saame Kakumäele kooli... niikuinii!

> **Üleüldse ja siiamaani on kakumäelastel üks oluline teema – see on kodulähedane kool**

KADRI KARUS

põline Mustjõe asumi elanik

MUSTJÕELE VABAAJAKESKUS!

Olen erialalt tehnoloogiainsener ja suurema osa oma elust töötanud toitlustuses ning jaekaubanduses. Viimased 14 aastat olen töötanud erinevate jaekettide ostuosakondades, tegelenud seal sortimendi kujundamise ja kampaaniate ettevalmistamisega.

Elan Haaberstis Mustjõe asumis majas, kus olen ka sündinud, ja seetõttu lähevad mulle eriliselt korda siinsete elanike eluolu ja piirkonna heakord. Soovin siiralt, et kõikidel asumi elanikel oleks siin hea elada – nii lastel, noortel, eakatel kui ka lemmikloomadel. Olen ka Veskimetsa-Mustjõe seltsi asutajaliige ja osalen aktiivselt selle tegemistes.

Asumit läbib tipptundidel tihe liiklus, kuid tänavad on väga kitsad ja täielikult puuduvad kõnniteed. Asumis elab üle 3000 inimese, kuid kohta, kus koos käia ja ühiselt aega veeta, ei ole. Seisan selle eest, et Mustjõe asumisisesed teed saaksid turvaliseks kõikidele liiklejatele ja et meie asumisse tuleks väike vabaajakeskus.

Kandideerin KOV-i valimistel, kuna soovin ka oma kodukanti muuta veelgi paremaks elukohaks igas vanuses elanike jaoks: lastele, peredele ja pensionäridele. Soovin olla meie piirkonna elanike huvide eest seisja Haabersti halduskogus.

“Soovin siiralt, et kõikidel asumi elanikel oleks siin hea elada“

KATRIN HELENDI

RE Haabersti piirkonna juhatuse liige

TAASTUVENERGIA ON PUHTAM TULEVIK

Tänane Tallinn peaks olema võimeline looma sellise linnakeskkonna, kus vajalik energia toodetakse kohapeal loodusest pärit ressurssidest. Arvestades rohepöördega kaasnevaid muutusi ja linnakeskkonna tulevikuvisiooni aastaks 2050, peaks linn selleks ajaks mitte ainult olema loobunud fossiilsete kütuste tarbimisest, vaid saama ka kogu tarbitava energia taastuvenergia allikatest. Praeguseks on linn muutunud energiamahukaks ja autokeskseks.

Haabersti linnaosas on võimalik targal juhtimisel liikuda suunas, mida iseloomustab energiatõhususe suurendamine, kasvuhoonegaaside emissiooni ja autostumise vähendamine. Detsentraliseeritud taastuvenergia tootmise edendamiseks tuleks läbi kohaliku omavalitsuse rolli tugevdada ja suurendada koostööd avaliku sektori ja erasektori vahel ning kaasata linnaosade kogukonnad.

Taibukas valitsemine võimaldaks pakkuda teenuseid ja ressursse, luues selleks vastava infrastruktuuri ja töötades välja vastavad rahanduspoliitilised meetmed, mis võimaldaks toetada kogukonda kohapeal toodetud süsinikuvaba energiaga ning suunaks investeeringuid energiatõhususse ja taastuvenergia tehnoloogiatesse. Haabersti linnaosas tuleks alustada detsentraliseeritud elektrienergia tootmist, näiteks parandades energiatõhusust omavalitsuste omanduses olevates hoonetes, nagu spordirajatised, koolid, lasteaiad või muud avalikud hooned, ja varustada need päikesepaneelidega. Ühine tegevus taastuvenergia tootmiseks pakuks eelkõige võimalust linnaosa elanike jaoks anda omapoolne panus kliimamuutustega kohanemisse ning muuta kodulinn puhtamaks ja rohelisemaks. Lisaks tooks see rahalist kasu nii elanikele kui ka kogukonnale.

“Taastuvenergia kui puhtam tulevik“

MARTIN TUULIK

RE Haabersti piirkonna juhatuse liige

KERGLIIKLEJAGA ARVESTAV TALLINN

Kandideerin Haaberstis, sest olen kasvanud, elanud ja näinud selle piirkonna erinevaid arenguid. Olen kõrghariduse saanud sotsiaaltöö valdkonnas. Oman mitmeaastast kogemust üldhariduskoolist ja praegu töötan jaekaubanduses. Muide, ka selle juures on sotsiaaltöö igapäevane.

Kergliiklejaga arvestav Tallinn – see teema on mulle eriti südamelähedane. Ise ma autoga ei sõida ja enamasti liigun Tallinnas jalgsi või jalgrattaga. Tuleb tunnistada, et valdkonda on üksjagu arendatud, kuid ühtset tervikut see ei moodusta. Kuidas saada Haaberstist Lasnamäele jalgrattal, ja seda turvaliselt, kiiresti, mugavalt? Praegu seda Tallinnas ei saa. Liikumine autovabalt peab muutuma palju igapäevasemaks.

Nagu ikka, iga suur asi algab väikestest asjadest. Toon ühe näite. Paldiski maanteel Rocca al Mare keskuse lähistel on mitu reguleeritud ülekäigurada, aga paraku ei arvesta need kergliiklejaga. Tee ületamine võtab aega kuni kolm minutit. Tänane Tallinn arvab, et autoga liiklemine on tähtsam.

Väärtustega edasi minnes veidi teehooldusest. Miks ei saa kergliiklustee ja autotee lumest puhtaks üheaegselt? Kummal siis on raskem rada läbida, kui rada on lumega kaetud? Tänane Tallinna linnavõim ütleb otse, et lihtsam peab olema autol, kui teised liiklejad ei jaksa, võtku takso.

> **Seisan selle eest, et tulevikus oleks kergliiklemine kõige mugavam liikumisvõimalus nii Haaberstis kui ka kogu pealinnas**

KARIN PÄRTEL

kehalise kasvatuse ja inimeseõpetuse õpetaja

SÜTITAME SPORDIRÕÕMU!

Olen hariduselt ja elukutselt õpetaja, üheksakordne Eesti meister ja mitmekordne karikavõitja võrkpallis. Praegu töötan kehalise kasvatuse ja inimeseõpetuse õpetaja ning võrkpallitreenerina.

Haabersti on mu kodu olnud 20 aastat. Ligi 30-aastase kogemusega liikumisõpetajana läheb mulle eriliselt korda, et inimesed liiguksid, oleksid sportliku ja aktiivse eluviisiga ning kannaksid seeläbi hoolt oma tervise eest. Haabersti elanikuna tunnen heameelt selle üle, et siin saab seda kõike teha. Samas potentsiaali inimeste liikumis- ja sportimisvõimaluste suurendamiseks on Haaberstis rohkemgi.

Sporditegemine ja sport on õpetanud mulle elus ausust, usaldust, koostööd. Olen alati tundnud, et sporditegemine ja liikumine tekitavad minus heas mõttes põlemist. Sama leegiga soovin sütitada spordirõõmu ja armastust tervislike eluviiside vastu ka teistes. Igapäevastes tegemistes võiksime mõelda sellele, kas sihtkohta on võimalik liikuda jalgsi, tõuke- või jalgrattaga. Terves kehas terve vaim! Seisan selle eest, et inimestel oleksid võimalused oma tervise eest hoolt kanda. Selleks peame linna ja riigina panustama inimeste terviseteadlikkuse edendamisse ning propageerima ja toetama sportlikke eluviise. Terve inimene on võimekas, teotahteline, elurõõmus ja positiivse ellusuhtumisega. Hea tervis tagab ka väärikama ja nauditavama vanaduspõlve.

PIRET TULPE

puudega lapse ema

OMASTEHOOLDAJATE KOORMUS MÕISTLIKUKS

Olen naine ja eelkõige ema oma erivajadusega lapsele juba 22 aastat. Sündinud olen Tallinnas, elanud Koplis, kooliteed alustasin Õismäel ja sellest ajast peale olen püsivalt olnud Õismäe elanik. Erialalt ja ametilt olen raamatupidaja ning lisaks töötan mitmes korteriühistus ühistu juhina.

Tahan panustada erivajadustega inimeste heaolusse. Meie hulgas elab erivajadustega inimesi, kes erinevad keskmisest oma vaimsete võimete ja füüsiliste oskuste poolest. Nende inimeste vajadused on väga erinevad ja sõltuvad inimese vanusest ja puude raskusastmest. Samal ajal vajavad tähelepanu omastehooldajad, kes on aastaid olnud igapäevase vaimse ja füüsilise pinge all.

Oma kodupiirkonnas soovin seista puudega laste ja noorte heaolu eest. Minu soov on kaasa aidata, et Haaberstisse loodaks lühiajaline hooldusteenus omastehooldajate koormuse vähendamiseks. Abiks oleks juba 4–5-tunnine hoolekanne. Niisamuti pean vajalikuks, et Haabersti piirkonnas asuvatele mänguväljakutele paigutatakse invakiiged, mida saavad kasutada kõik lapsed.

Haaberstis on vajadus lühiajalise ja ööpäevaringse hooldusteenuse järele. Omavalitsus peaks vastavat teenust pakkuma. Selleks tuleb leida teenuseosutaja, koostada vastavad eeskirjad, juhendid ja lepingud teenuse saaja ja osutaja vahel. Lisaks soovin seista lasteaia kohatasu kaotamise ja eakatele mõeldud aktiivsusteenuste toetamise eest. Pean väga oluliseks valveperearstikeskuse avamist igas linnaosas.

VIKTOR TURKIN

vandeadvokaat ja õigusteadlane

RAJAME LIGIPÄÄSU HARKU JÄRVELE

Olen sündinud Tallinnas teadlaste perekonnas. Magistrikraadid omandasin rahvusvahelistes suhetes ja õigusteaduses. Olen tegutsenud ligi 30 aastat õigusvaldkonnas, sellest enam kui 10 aastat vandeadvokaadi ning 25 aastat kõrgkoolides õppejõuna.

Püüan valituks saades teha kõik, et mu valijate õiguslikud huvid oleksid kaitstud.

Kohalikul tasandil läheb mulle eriliselt korda ka Harku järve ümbruse kordategemine. Seisan selle eest, et Harku järve ümber rajataks matka- ja rattarajad ning korrastatud, hooldatud ja valgustatud parkmets erinevate puude alleedega, kus on mõnus ja turvaline loodust nautida.

> **Haabersti peab olema turvalisem ja valgustatud linnaosa, kus keegi ei peaks muret tundma ei enda ega oma lähedaste turvalisuse pärast pimedatel aegadel.**

HANS-KAAREL LAES

õpilane

HAABERSTI – VALGUSTATUD LINNAOSA

Olen 18 ja suure osa oma elust Õismäel elanud. Kasvasin üles kõrgete kortermajade vahel liivakastis mängides, sõitsin rattaga sadu kordi ümber Harku järve ja kõndisin iga koolipäeva hommikul Õismäe majade vahelt kooli. Praegu õpin Järveotsa gümnaasiumis 12. klassis ning väljaspool kooli tegelen jõuspordi ja muusikaga.

Haaberstis on vaatamata kõigele positiivsele vaja palju ära teha. Mugav ja rahulik Õismäe muutub pimedate aegade tulekuga tunduvalt ebaturvalisemaks ja ohtlikumaks kohaks, kus oma pere ja lähedastega elada. Haabersti peab olema paremini hoitud, paremini valgustatud ja tagama suurema turvatunde igas vanuses elanikule.

Seega on minu missioon teha Haaberstist korralikult valgustatud linnaosa, vajadusel paigaldada rohkem kaameraid ning panna rohkem rõhku turvatundele, et lapsevanemad ei peaks kartma seda, et nende lastega üksinda väljas liikudes midagi juhtuks. Haabersti, eriti Õismäe, väärivad paremat valgustust tänavatele ja majade vahele. Õismäe on väga mugav ja võrreldes mõne teise linnaosaga vägagi odav rajoon, kus elada. See teeb Haaberstist parima linnaosa nii eakatele, aga ka noortele peredele, kes siin elavad või siia kolivad.

Pimedate aegade saabumisega mattuvad Õismäe majade vahed pimedusse, mis omakorda tekitab soodsa võimaluse paharettidel ja vandaalidel hämaruses julgelt tegutseda. Enda turvalisuse tagamiseks peavad pensionärid õhtu saabudes sunniviisil kodus passima ja lapsevanemad ei julge lasta oma lastel õhtul üksi väljas käia, sest pimedad on ka majadevahelised mänguväljakud, kus lapsed mängivad.

See on väga häbiväärne, et kena ja muidu mugav Õismäe ikka sellise iganenud probleemiga maadleb. Õismäe peab olema turvalisem ja valgustatud linnaosa, kus kortermajade vahel on modernsed LED-valgustid ja keegi ei peaks muret tundma ei enda ega oma lähedaste turvalisuse pärast pimedatel aegadel.

REFORMIERAKONNA PLAANID HAABERSTI ARENDAMISEKS:

- Teeme kergliiklusteed Haaberstis turvaliseks ja ehitame välja ühendused teiste linnaosadega.
- Teeme Aktiivsuskonto loomise abil meie seenioride elu rõõmsamaks ja toetame nende tegevusi.
- Jääme kindlalt oma seisukohale, et lasteaed peab olema kohatasuta. Sellega aitame noortel peredel säästa.
- Toetame ühtset eestikeelset haridust alates lasteaiast. Tagame kultuuri kättesaadavuse igale lapsele.
- Juhime linnaosa läbipaistvalt ja teeme eelarve arusaadavaks. Asutame Asumifondi ja suuname fondi raha asumite tegelike probleemide lahendamiseks.
- Teeme linnajuhtimise tänapäevaseks, korruptsioonivabaks ja kaasavaks – juhime linnaosa tulemuslikult ja läbipaistvalt. Teeme tihedat koostööd korterühistute, asumiseltside ja Haabersti elanikega. Vähendame bürokraatiat ja leiame kiired, lihtsad ning mugavad asjaajamise meetodid.
- Haabersti on üks kiiremini kasvava rahvaarvuga piirkond Tallinnas. Lahendame Kakumäe piirkonnas kooli probleemi ning arendame välja laste ja noorte vaba aja veetmise võimalused. Seisame selle eest, et Kakumäele ehitatakse uus koolimaja ning rajatakse lastele ja noortele vaba aja veetmiseks mänguväljak.
- Ehitame Kakumäe randa rannahoone koos vajalike olmeruumidega (WCd, pesuruumid jm).
- Ehitame vaba aja keskuse Mustjõe asumisse, et vaba aja veetmise võimalused oleks asumielanikele kättesaadavad. Teeme Mustjõe asumi elavaks ja huvitavaks.
- Teeme Harku järve ümbruse atraktiivseks, loome soodsamad tingimused väikeettevõtluse jaoks, rajame rannahoone koos vajalike olmeruumidega ja hoiame Harku järve puhtana.
- Leiame koos korteriühistutega võimalikult kiired lahendused parkimisega seotud probleemidele Väike-Õismäel ja Astangul. Korrastame asumitesisesed sõidu- ja kõnniteed. Korraldame teedel liikumise mugavaks ja turvaliseks.
- Paigaldame korraliku LED-tänavavalgustuse asumisisestele teedele, et oleks turvaline liikuda ka pimedamal ajal.
- Muudame Haabersti energiatõhusaks. Kiirendame kortermajade energiasäästliku ja riikliku toetusega terviklahenduste elluviimist. Rohepööret silmas pidades kasutame maksimaalselt majadesse paigaldatavaid taastuvenergia seadmeid (soojustagastusega ventilatsioon, päikesepaneelid jne). Säilitame ja hooldame rohealasid. Tagame puhta elukeskkonna.
- Võtame kasutusse koolibussid/rohebussid koolilaste jaoks. Muudame laste liikumise kooli ja koju turvaliseks ning hoiame sellega ka õhu puhtana. Koolibusside kasutuselevõtuga mõjutame ka üldist liiklusvoogu tipptundidel.
- Liikumine on meie pikaealisuse ja tervise alustala. Innustame inimesi juba lapseeast liikuma. Toetame Haabersti spordivõistlusi ja -üritusi ning tagame lastele võimalikult mugava ja turvalise treeningutes osalemise oma kodukandis.
- Tagame erivajadustega laste ja noorte heaolu ja pöörame rohkem tähelepanu nende turvalisele liikumisele. Peame oluliseks, et linnaosa toetaks erivajadustega inimeste hoiuteenust.
- Korrastame ja rekonstrueerime loomade mängu- ja treeningväljakud ning rajame neid juurde.

Pensionärile Aktiivsuskontoga 200 lisaeurot aastas

Kaotame lasteaia kohatasu = võit perele 854 eurot aastas

Kvaliteetne eestikeelne haridus lasteaiast alates

Parem linnaruum – lapsed ise liikuma, uued trammiliinid

Ettevõtlikule inimesele roheline koridor

Valveperearstiteenus peale tööaega

TEEME KOOS TEIEGA TALLINNA PAREMAKS!

Kui soovid kaasa lüüa, võta ühendust Tallinna arendusjuhi Carmen Illakuga carmen@reform.ee

Reformierakond

PAREMINI HOITUD TALLINN

VALI PARIM MEESKOND TALLINNAS, VALI REFORMIERAKOND!

TULE VALIMA!

SINU HÄÄL LOEB!

E-VALIMISED:

11. oktoober kell 9.00
kuni 16. oktoober
kell 20.00
www.valimised.ee

EELHÄÄLETUS:

keskuste jaoskondades
11. –14. oktoober
ja kõigis jaoskondades
15.–16. oktoober
kell 12.00–20.00

VALIMISPÄEV 17. OKTOOBER:

hääletamine kõigis
jaoskondades
kell 9.00–20.00

11.–14.10.2021
Kell 12.00 kuni 20.00 toimub eelhääletamine vähemalt ühes linna määratud jaoskonnas, ka väljaspool elukohajärgset valimisringkonda.

11.–16.10.2021
Toimub elektrooniline hääletamine.
Hääletamine algab 11. oktoobril kell 9.00 ja kestab ööpäev läbi kuni 16. oktoobril kell 20.00.

15.–16.10.2021
Kell 12.00 kuni 20.00 toimub eelhääletamine kõigis valimisjaoskondades ning eelneva taotluse esitamisel ka kodus.

17.10.2021
Kell 9.00 kuni 20.00 hääletamine kõigis jaoskondades ning eelneva taotluse esitamisel ka kodus.

					AIN OTS 4256 AIN OTS	Roomaja	Põrisev täht	Teoreemi lõpp	Hingeldustõbi	Skandium	Maksma ingl k	Räppar	Mi	Restoran Raekoja platsil
					Kandidaat, eesn-ga (MEP)									
					Susisev täht		Filmiauhind / 2 pikka vokaali						Reformierakonna lubadus peredele	
					Kandidaat Andres ... (minister)					Kandidaat ... Alender / Siis on pioneer valmis				
						Destilleerima / Itaalia auto					Meremärk / Raamatusari			
					Noot / Vähene			Mitte üleval / Trepikoja lukk				Hong-Kong / Tai raha ingl k		
Reformierakonna lubadus pensionäridele: ... 200 eurot aastas		Liiter	Tšernobõli insener	Argoon	Prants end lauljatar				Kaukaasia hobuveok / Jaapani end suusaäss					
Kõnepuue							Helilooja / Kõige rohkem				Astaat / Prantsusmaa filmilinn			Logisev sõiduk
Kaalium		A4 pooleks												
Riik Aasias				Stockholmi kaubamaja / Moes		Piibliaevnik / ... Maiste				... Matsalu / Poolakaei				
Milline on Reformierakonna nägemuses Tallinna linnaruum?												Ural Great / Pikamaateatejooks		
		Temake vene k / Ebaõige				Lennuvõimetu lind / Eesti Aeg			„... pardipoeg" / Järjest tähed					
Ühesugused tähed				...leo, ...pesa / Public Law			Riik Euroopas							Ukraina nalja- ja turismilinn
Sina			Mõtlev kehaosa / Rahvusvah Tööorg			Väike arv / Alumiinium				Loomasöödt / *Tax Return*				
Alevik Tartumaal						Oh'i semu / ... Lundver		Püstolimark / Kõrvuti tähed			Paps ingl k / Elu seeski			
Sellel				Tallinna vabrik / Meie planeet					... Witherspoon / Detailide üh viis					
Kaa		Mitte võõrad / Tagumik kõnek				Pudrurelv / Meid vene k				Aus saunamees / i...				
ETV kultuurisaade			India malekuulsus / Europarlamendi liige					Supilusikas / ... Remo, ... Diego				Mibemoll		
Nad						365 päeva / Kloostriasukas					Rõngassaar	Rand Eestis / Kandidaat Kristina Šmigun-...		
Kellaviiejook				...gram / Piiripunkt					... Benton / Reformloom					... Uit
Hapnik		Tänav Hiiul / Ohe				Ristsõnaonu / Ateena vutitiim				Sugulane / ...-de-France				
Jaapani lauamäng			Munalinnud / Germaanium					Research Institute of Highway / Toorium					Vetsutäht / Ei ingl k	
Pikaldane							Tallinna kampaania põhisõnum							
	Miami kossutiim					Söögiriist						Tänav Veerenni asumis		

Kõigi nende vahel, kes lahendavad ristsõna ja saadavad meile õige vastuse, loosime välja 10 vihmavarju ja meepurki!

Lahendusi ootame kuni 17. oktoobrini meilitsi aadressil: carmen@reform.ee

VALI PAREMINI HOITUD HAABERSTI, VALI REFORMIERAKOND!

KRISTEN MICHAL 1054

linnapeakandidaat, Riigikogu majanduskomisjoni esimees

SIRLIS SÕMER-KULL 1055

sotsiaal- ja töövaldkonna arendaja

LEMBIT KOLK 1056

K-komando asutaja, endine treener-pedagoog

TÕNU PEIT 1057

Kapteni kohviku peremees, kogukonnaaktivist

KADRI KARUS 1058

põline Mustjõe asumi elanik

KATRIN HELENDI 1059

RE Haabersti piirkonna juhatuse liige

MARTIN TUULIK 1060

RE Haabersti piirkonna juhatuse liige

KARIN PÄRTEL 1061

kehalise kasvatuse ja inimeseõpetuse õpetaja

PIRET TULPE 1062

puudega lapse ema

VIKTOR TURKIN 1063

vandeadvokaat ja õigusteadlane

HANS-KAAREL LAES 1064

õpilane

Reformierakond

PAREMINI HOITUD HAABERSTI

Loe meie inimeste ja plaanide kohta lähemalt:
www.reform.ee/kov-valimised-2021/piirkond/tallinn ja leia meid ja